

Lieta C-449/19

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2019. gada 13. jūnijs

Iesniedzējtiesa:

Finanzgericht Baden-Württemberg [Bādenes-Virtembergas Finanšu
tiesa] (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2018. gada 12. septembris

Prasītāja:

WEG Tevesstraße

Atbildētāja:

Finanzamt Villingen-Schwenningen [Filingenas-Šveningenas
Finanšu pārvalde]

Pamatlietas priekšmets

Dalībvalsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram siltuma piegāde dzīvokļu īpašniekiem, ko veic dzīvokļu īpašnieku kopības, ir atbrīvota no pievienotās vērtības nodokļa – Saderība ar Direktīvas 2006/112 noteikumiem

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālais jautājums

Vai Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.) noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu,

atbilstoši kuram siltuma piegāde dzīvokļu īpašniekiem, ko veic dzīvokļu īpašnieku kopības, ir atbrīvota no pievienotās vērtības nodokļa?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, konkrēti – 135. panta 1. punkts

Protokolā iekļautais paziņojums Nr. 1 attiecībā uz Direktīvu 2006/112

Padomes Sestā direktīva 77/388/EEK (1977. gada 17. maijs) par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze

Padomes 1977. gada 17. maija sanāksmes protokolā iekļautais paziņojums Nr. 7 attiecībā uz Direktīvas 77/388 13. pantu

Atbilstošās valsts tiesību normas

Umsatzsteuergesetz (turpmāk tekstā – “*UStG*”) [Apgrozījuma nodokļa likums], konkrēti – 4. panta 13. punkts

Gesetz über das Wohnungseigentum und das Dauerwohnrecht (turpmāk tekstā – “*Wohnungseigentumsgesetz*”) [Likums par dzīvokļa īpašumu un pastāvīgām dzīvokļa izmantošanas tiesībām]

Īss faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Strīdīgs ir jautājums par priekšnodokļa atskaitīšanas apmēru 2012. gadā, pamatojoties uz koģenerācijas stacijas iegādes un ekspluatācijas kombinētajām izmaksām.
- 2 Prasītāja ir dzīvokļu īpašnieku un nedzīvojamo telpu īpašnieku kopība, kurā ietilpst X GmbH, Y (valsts iestāde), kā arī Z (pašvaldība). 2012. gadā prasītāja ierīkoja koģenerācijas staciju. Koģenerācijas stacijas saražoto elektrību tā piegādāja enerģētikas uzņēmumam, līdztekus saražoto siltumu tā piegādāja dzīvokļu un attiecīgi nedzīvojamo telpu īpašniekiem.
- 3 Par 2012. gadu prasītāja deklarēja priekšnodokļa atskaitīšanu kopumā 19 765,17 EUR apmērā no izmaksām par koģenerācijas stacijas iegādi un ekspluatāciju. Atbildētāja atzina deklarētās priekšnodokļa summas tikai 28 % apmērā – minēto izmaksu daļai, kas atbilstoši atbildētājas aprēķiniem attiecās uz elektrības ražošanu. Izmaksu daļai 72 % apmērā, kas attiecās uz siltuma ražošanu, tā priekšnodokļa atskaitīšanu nepieļāva, pamatojumam norādot, ka siltuma piegāde dzīvokļu īpašniekiem ir atbrīvota no nodokļa (*UStG* 4. panta 13. punkts).

- 4 Pret to ir vērsta šī prasība, kas pēc noraidīta iebilduma 2016. gada 13. decembrī ir celta iesniedzējtiesā, kurā tostarp tiek izvirzīts arguments, ka *UStG* 4. panta 13. punkts pārkāpjot Savienības tiesības.

Atbilstošās tiesību normas

- 5 Saskaņā ar *UStG* 4. panta 13. punktu no nodokļa tostarp ir atbrīvoti pakalpojumi, kurus dzīvokļu īpašnieku kopības *Wohnungseigentumsgesetz* izpratnē sniedz dzīvokļu un nedzīvojamo telpu īpašniekiem, ja šie pakalpojumi ir saistīti ar siltuma piegādi.
- 6 Dzīvokļu un nedzīvojamo telpu kopības tiesiskais institūts ir reglamentēts *Wohnungseigentumsgesetz*. Atbilstoši šim tiesību aktam – atkāpjoties no *Bürgerliches Gesetzbuch* [Vācijas Civilkodeksā] iestrādātās normas, atbilstoši kurai zemesgabals un uz tā uzceltā ēka principā ir viena vienība un tiem ir viens un tas pats īpašnieks vai īpašnieki – var tikt iegūtas īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma daļām – atsevišķiem dzīvokļiem vai nedzīvojamām telpām. Pirmajā situācijā tiek runāts par dzīvokļa īpašumu, otrajā situācijā – par nedzīvojamo telpu īpašumu. Līdztekus īpašuma tiesībām uz nekustamā īpašuma daļām – dzīvokli vai nedzīvojamām telpām – pie dzīvokļa īpašuma vai nedzīvojamo telpu īpašuma vienmēr pieder arī kopīpašuma domājamās daļas. Pie kopīpašuma pieder tostarp apkures sistēma.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 7 Iesniedzējtiesai ir šaubas, vai *UStG* 4. panta 13. punkts ir saderīgs ar Direktīvas 2006/112 normām.
- 8 Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalsts pārkāpj Savienības tiesības, ja tā ievieš un turpina piemērot Savienības tiesībās neparedzētu atbrīvojumu no nodokļa (spriedums, 1997. gada 3. jūlijs, Komisija/Francijs, C-60/96, EU:C:1997:340).
- 9 Vācijas doktrīnā ir strīdīgs jautājums par to, vai *UStG* 4. panta 13. punktā paredzētajam atbrīvojumam no nodokļa ir Savienības tiesībās noteikts tiesiskais pamats. Kamēr vairāki autori uzskata, ka attiecīgā norma nav saderīga ar Direktīvu 2006/112 un tādēļ nav piemērojama, citi apstiprina tās saderību ar Savienības tiesībām, turklāt tiek norādīti dažādi pamatojumi.
- 10 Daļēji par pietiekamu tiesisko pamatu tiek uzskatīts Direktīvas 2006/112 135. panta 1. punkta l) apakšpunkts, atbilstoši kuram dalībvalstis var atbrīvot no nodokļa nekustamā īpašuma iznomāšanu vai izīrēšanu. Tomēr iesniedzējtiesa attiecīgo noteikumu atbilstoši tā formulējumam automātiski neuzskata par piemērojamu. Direktīvā nav definēts jēdziens “nekustamā īpašuma iznomāšana vai izīrēšana”. Tiesa attiecīgo jēdzienu ir definējusi tādējādi, ka iznomātais nomniekam uz noteiktu laiku pret atlīdzību piešķir tiesības izmantot nekustamo īpašumu kā īpašniekam un izslēgt jebkuru citu personu no šādu tiesību

izmantošanas. Tiesa turklāt ir norādījusi, ka jēdzieni, kas izmantoti, lai apzīmētu 135. panta 1. punktā minētos atbrīvojumus, ieskaitot jēdzienus “nekustama īpašuma iznomāšana vai izīrēšana”, ir interpretējami šauri, ņemot vērā, ka tie nozīmē atkāpes no vispārējā principa, saskaņā ar kuru PVN tiek iekasēts par katru pakalpojumu, ko pret atlīdzību sniedzis nodokļu maksātājs (spriedums, 2018. gada 19. decembris, *Mailat*, C-17/18, EU:C:2018:1038, 36. punkts un 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 11 Tiek pausts arī viedoklis, ka *UStG* 4. panta 13. punktu pamatojot protokolā iekļautais paziņojums Nr. 7 attiecībā uz Direktīvas 77/388 13. pantu. Tajā ir paredzēts: “Padome un Komisija paziņo, ka dalībvalstis var atbrīvot no PVN [...] dzīvokļu īpašnieku kopību veiktu siltuma un līdzīgu preču piegādi dzīvokļu īpašniekiem”. [Neoficiāls tulkojums] Daļēji protokolā iekļautais paziņojums tiek tieši uzskatīts par tiesisko pamatu, daļēji – par Direktīvas 77/388 13. panta B daļas c) punkta precizējumu. Piemērojamība Direktīvas 2006/112 sistēmā tiek pamatota ar tās 136. panta a) punktu, to skatot kopā ar protokolā iekļauto paziņojumu Nr. 1 attiecībā uz Direktīvu 2006/112, kurā ir norādīts, ka, ievērojot iepriekšējos protokolā iekļautos paziņojumus attiecībā uz Direktīvu 77/388 un vēlākās grozījumu direktīvas, Padome un Komisija apstiprina, ka šo direktīvu atcelšana [protokolā iekļauto paziņojumu Nr. 7 attiecībā uz Direktīvas 77/388 13. pantu] neskarot.
- 12 Tomēr iesniedzējtiesa neuzskata par iespējamu pamatot *UStG* 4. panta 13. punktu ar protokolā iekļauto paziņojumu Nr. 7 attiecībā uz Direktīvas 77/388 13. pantu vai attiecīgi ar Direktīvas 2006/112 136. pantu un protokolā iekļauto paziņojumu Nr. 1 attiecībā uz šo direktīvu. Tas tādēļ, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru protokolā iekļauts paziņojums nevar tikt izmantots, lai interpretētu kādu noteikumu, ja attiecīgajā noteikumā nav ietverta paziņojuma būtība un līdz ar to tam nav juridiskas nozīmes (skat., piemēram, spriedumus, 1991. gada 26. februāris, *Antonissen*, C-292/89, EU:C:1991:80, un 1997. gada 29. maijs, *VAG Sverige*, C-329/95, EU:C:1997:256). Iesniedzējtiesa nedz Direktīvas 77/388 13. pantā, nedz Direktīvas 2006/112 136. pantā nesaskata pietiekamas norādes, kas liecinātu par likumdevēja vēlmi atbrīvot no nodokļa siltuma piegādi, ko dzīvokļu īpašnieku kopība nodrošina dzīvokļu īpašniekiem.
- 13 Visbeidzot, tiek pausts viedoklis, ka, dzīvokļu īpašnieku kopības sniegts pakalpojums īpašniekiem nav ar nodokli apliekams darījums. Daļēji tiek noliegts dzīvokļu īpašnieku kopības uzņēmuma statuss, daļēji – pakalpojuma sniegšanas par atlīdzību esamība. Šajā kontekstā iesniedzējtiesa norāda, ka protokolā iekļauto paziņojumu Nr. 7 attiecībā uz Direktīvas 77/388 13. pantu varētu interpretēt kā norādi, ka Komisija un Padome, tostarp dzīvokļu īpašnieku kopību veiktu siltuma piegādi dzīvokļu īpašniekiem nav uzskatījušas par saimniecisku darbību Direktīvas 77/388 4. panta 1. un 2. punkta, Direktīvas 2006/112 9. panta attiecīgo iepriekšējo direktīvu pantu, izpratnē. Ja piekrist šim viedoklim, tiesības veikt priekšnodokļa atskaitīšanu būtu izslēgtas jau tādēļ vien, ka prasītāja nebūtu nodokļa maksātāja Direktīvas 2006/112 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta,

9. panta 1. punkta un 168. panta izpratnē. Šādā gadījumā *USiG* 4. panta 13. punkts būtu lieks un tam būtu tikai deklaratīvs raksturs.

DARBBA VERSIJA